

> Retouradres Postbus 18601 2502 EP Den Haag

Ministerie van Algemene Zaken
De heer drs. H.W.M. Schoof
Postbus 20001
2500 EA Den Haag

Datum	Pagina	Kenmerk
20 november 2025	1 van 3	2025-0000629017

Betreft

Eindbrief bemiddeling De Telegraaf inzake Woo-verzoek over besluitvorming totstandkoming van hersteloperatie toeslagenaffaire

Geachte heer Schoof,

Op 17 september 2025 heeft een journalist van De Telegraaf bij het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding (hierna: het Adviescollege) een klacht ingediend. Aanleiding voor de klacht was de wijze waarop het ministerie van Algemene Zaken haar Woo-verzoek inzake de besluitvorming rondom de totstandkoming van de hersteloperatie toeslagenaffaire behandelde. Het Adviescollege is daarmee op basis van de Wet open overheid verzocht te bemiddelen tussen de journalist en uw ministerie.

Met deze brief bevestigt het Adviescollege dat de bemiddeling is beëindigd en informeren wij u dat het Adviescollege niet zal overgaan tot het uitbrengen van een advies. In deze brief geven wij een korte beschrijving van de aanleiding, het verloop en het resultaat van de bemiddeling. Wij zenden een afschrift hiervan aan de journalist en publiceren deze op de website van het Adviescollege.

Het Woo-verzoek en de klacht

Op 14 maart 2025 heeft de journalist bij drie ministeries – waaronder het ministerie van Algemene Zaken – een Woo-verzoek ingediend om informatie te krijgen over de besluitvorming rondom de totstandkoming van de hersteloperatie toeslagenaffaire. De klacht over de behandeling van dit Woo-verzoek ziet op de door de journalist gewenste betrokkenheid bij de zoekslag en zoekmethoden, specifiek wilde de journalist inzage in de inventarislijst en een uitgebreidere toelichting op de zoekmethoden.

Het ministerie van Algemene Zaken stelde zich echter op het standpunt dat het in dit geval niet (meer) nodig was om de journalist bij de zoekslag te betrekken en haar voorafgaand aan het besluit inzage te geven in de (reeds opgestelde) inventarislijst, omdat hier in het voortraject al voldoende over zou zijn gesproken. Daarbij was relevant dat het ministerie de zoekslag inmiddels al had afgerond, de aangetroffen documenten had beoordeeld en in de startblokken stond om het besluit te nemen.

Verloop en resultaat bemiddeling

Naar aanleiding van de klacht werd het besluit aangehouden en stuurde het ministerie de inventarislijst alvast toe aan de journalist. Onze bemiddelaar heeft de zaak vervolgens intern met een adviseur besproken en de oplossingsrichtingen met de journalist besproken.

Kort gezegd zag de adviseur in dit geval drie oplossingsrichtingen:

- 1) Informatie over de zoekslag en de gebruikte zoektermen eerst delen, voorafgaand aan het nemen Woo-besluit, zodat er op voorhand gecontroleerd en eventueel bijgestuurd kan worden;
- 2) Informatie over de zoekslag en de gebruikte zoektermen niet eerst delen, maar opnemen in het Woo-besluit, zodat er achteraf gecontroleerd kan worden en er eventueel aanvulling verzocht kan worden in bezwaar of met een nieuw Woo-verzoek; of
- 3) Informatie over de zoekslag en de gebruikte zoektermen nu delen, onder voorwaarde dat de besluitvorming eerst wordt afgerond zoals voorgenomen.

De journalist had een voorkeur voor de eerste optie en heeft hierover zelf contact opgenomen met de behandelaar van het verzoek. Op 22 oktober 2025 heeft er een gesprek over de zoekslag plaatsgevonden tussen medewerkers van uw ministerie en de journalist, zonder aanwezigheid van de bemiddelaar. Hieruit volgde dat uw ministerie het besluit op basis van de verrichte zoekslag inderdaad kon afronden en verzenden; dit is diezelfde dag nog gebeurd. De journalist heeft daarna aan de bemiddelaar laten weten tevreden te zijn met deze uitkomst, waarop de bemiddeling op 27 oktober 2025 door de bemiddelaar is beëindigd.

De Samenwerkwijzer voor de behandeling van Woo-verzoeken

Het Adviescollege heeft eerder dit jaar een werkwijzer over goed contact in het Woo-proces uitgebracht, de [Samenwerkwijzer](#). Deze bevat diverse aanbevelingen over hoe goed contact vorm kan krijgen, ook rond het zoek- en selectieproces bij het behandelen van een Woo-verzoek. In de context van de bemiddeling geeft het Adviescollege u graag nog een aantal punten daaruit mee.

Het uitgangspunt is dat de verzoeker waar mogelijk betrokken wordt bij het zoekproces. Dat kan door de verzoeker mee te nemen in de wijze waarop gezocht wordt naar documenten en welke zoektermen daarbij gebruikt worden. Dit stelt de verzoeker in staat om betrokken te zijn bij de behandeling van het Woo-verzoek en maakt het mogelijk dat keuzes samen worden gemaakt. Het is verder van belang om de gemaakte keuzes vast te leggen en om in het Woo-besluit een toelichting te geven op hoe er is gezocht en geselecteerd, waarbij de gebruikte zoektermen genoemd dienen te worden. De oplossingsrichtingen die zijn geopperd in de bemiddeling komen hieruit voort.

Het Adviescollege begrijpt dat het voor bestuursorganen van belang is om voortgang te boeken in Woo-dossiers en niet in een laat stadium zomaar teruggeworpen te worden naar eerdere stappen in het proces. Het Adviescollege wil echter benadrukken dat goed contact essentieel is voor een gevoel van grip en regie van de verzoeker en voor een correcte afhandeling van zijn of haar Woo-verzoek. Hiermee kan voorkomen worden dat er twijfel en ruis ontstaat, en dat er extra (juridiserende) stappen gezet moeten worden na de afronding, bijvoorbeeld met het doorlopen van een bezwaarprocedure of nieuwe Woo-verzoeken.

Wordt er in overleg op de pauzeknop gedrukt omdat de verzoeker helderheid en daarmee grip wenst te verkrijgen op de afhandeling van het verzoek, dan is het belangrijk om met elkaar te overleggen over de mogelijke consequenties voor de verdere afhandeling. Zo kan het zijn dat het (eind)besluit op het Woo-verzoek langer op zich laat wachten (of juist niet). Neem de verzoeker in ieder geval goed mee in de te maken afwegingen. De Woo (en de rechter) laat bestuursorganen en verzoekers ruimte om in goed overleg afspraken met elkaar te maken voor een goede afhandeling, bijvoorbeeld over het werken met deelbesluiten en realistische en haalbare alternatieve beslistermijnen.

Aandachtspunt voor toekomstige Woo-afhandeling

Het Adviescollege roept u daarom op om met verzoekers het gesprek aan te blijven gaan, zeker als de verzoeker daar expliciet om vraagt. Dit gezegd hebbende, wil het Adviescollege u bedanken voor de medewerking aan de bemiddeling. Door snel te schakelen konden we vlot tot een oplossing komen voor deze journalist.

Met vriendelijke groet,

namens het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding,

Lydia Bremmer
Secretaris Directeur

